

การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ*

Developing English Reading Comprehension Competence for Undergraduate Students Using a Collaborative Reading Method

บุตรี เวทพิชญโกศล
Bhudtree Wetpichetkosol
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Chiang Rai Rajabhat University, Thailand
E-mail: b.wetpichetkosol@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักศึกษาปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน 35 คน โดยการเลือกแบบสุ่ม (Cluster Random Sampling) เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Reading Method) จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ใช้การวิจัยแบบ One-group pretest-posttest design สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การสอนการอ่านภาษาอังกฤษ; วิธีการอ่านแบบร่วมมือ; ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

*ได้รับบทความ: 13 เมษายน 2565; แก้ไขบทความ: 17 มิถุนายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 19 มิถุนายน 2565

Received: April 13, 2022; Revised: June 17, 2022; Accepted: June 19, 2022

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare reading comprehension in English before and after study of undergraduate students by using the cooperative reading method and 2) to study students' opinions on learning management by using the cooperative reading method of undergraduate students. The sample group was 35 bachelor's degree students of Chiang Rai Rajabhat University who registered in English Reading in Daily Life course by cluster random sampling. It was an Experimental Research. The research instruments used in this study were 4 plans for English learning management by using the cooperative reading method, English reading comprehension test, and a survey of student's opinions on learning management by using a collaborative reading method. One-group pretest-posttest design research was used. Statistics for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The result of this research showed that:

1. After the students were given a cooperative reading method, their ability to read English was higher than before. Significantly at 0.05.
2. Students' opinions towards using a cooperative reading method were at a very high level.

Keywords: Teaching English Reading; Collaborative Reading Method; English Reading Comprehension

1. บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสารระหว่างนานาชาติ และสำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ถูกต้องทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

การแสวงหาความรู้และใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถดังกล่าวจะต้องมีวิธีการที่หลากหลายปรับเปลี่ยนวิธีการสอน สรรหาเทคนิคและวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีในการเรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคม ทักษะที่จำเป็นและสำคัญสำหรับ

คนไทยในยุคการสื่อสารผ่านข้อมูลข่าวสารนี้คือทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ผู้เรียนจำเป็นจะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร และการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ (ประเวศ วะสี, 2550, อ้างถึงใน ทศนีย์ จันติยะ และวิสาข์ จิตวิตร์, 2561, หน้า 160-173) กล่าวว่า การที่คนไทยอ่านน้อยคือต้นตอวิกฤติของบ้านเมือง ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังนิสัยการอ่านให้กับเยาวชนไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตดังนั้นผู้ที่มีความรู้และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ย่อมได้เปรียบกว่าผู้อื่นและเป็นทักษะที่สำคัญมากในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนประตูสู่โลกของความรู้ ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ ทำให้ผู้อ่านฉลาด รอบรู้ ทันเหตุการณ์ และติดตามความก้าวหน้าของโลก (Kreishan and Saidat, 2011, pp. 338-347) ในส่วนของประเทศไทยพบว่า เด็กไทยจำนวนมากก็ยังไม่สามารถสื่อสารด้วยการพูด การอ่าน ภาษาอังกฤษ หรือแม้แต่ผู้ที่จบการศึกษาระดับที่สูง ยังมีจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553) ประกอบกับผู้วิจัยเป็นผู้สอนรายวิชา GEN1123 การอ่านภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้พบปัญหาคือนักศึกษาขาดทักษะการอ่านและยังไม่สามารถอ่านเพื่อจับใจความหรืออ่านเพื่อสรุปความได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและเห็นว่าควรมีการปรับปรุงพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านภาษา

อังกฤษ และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อสร้างการเรียนรู้ในการอ่านภาษาอังกฤษร่วมกันผ่านกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนกระบวนการสร้างความรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ตีความขยายแนวคิดที่กว้างขวางขึ้น และร่วมมือเรียนรู้ร่วมกัน (สุมาลี ชัยเจริญ, 2545) รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Reading) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนและเพิ่มพูนทักษะด้านภาษาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กันโดยการอ่าน การวิเคราะห์ การอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ร่วมกันและพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ John Dewey เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นความพยายามเชิงสังคม คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่เน้นความสำคัญในการสร้างความรู้ โดยผู้เรียนจะต้องร่วมกันทำงานเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ นอกจากนั้นวิธีการอ่านแบบร่วมมือ Klingner and Vaughn (1999, pp. 738-747) กล่าวว่า เป็นวิธีการสอนอ่านที่ตั้งอยู่บนรากฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ ทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เชื่อว่าองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตัวเองและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจ

เข้าใจกับความรู้ใหม่โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของตนเองมาเป็นพื้นฐาน วิธีนี้จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านที่หลากหลายโดยอาศัยกระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบร่วมมือของผู้เรียนในการอ่านภาษาอังกฤษ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้มีการนำหลักการเรียนรู้อย่างร่วมมือมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ อันจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักศึกษาปริญญาตรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา GEN1123 การอ่านภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 กลุ่มเรียน กลุ่มที่ 1 จำนวน

35 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 65 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจากการเลือกแบบสุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 กลุ่มเรียน จำนวนนักศึกษา 35 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ และตัวแปรตาม คือ 1) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วย (1) การแปลความ (2) การตีความ (3) การขยายความ และ (2) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ

เนื้อหาในการวิจัยผู้วิจัยได้เลือกบทอ่านที่ปรากฏอยู่ในรายวิชา GEN1123 การอ่านภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นเนื้อหาที่เหมาะสม ได้แก่ เรื่อง 1) Germany after World War 2 2) The Three Little Pigs 3) Ralph and Sammy Snowman 4) No more Junk Food at School ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 4 แผน แผนละ 3 คาบ (50 นาที) รวมจำนวน 12 คาบ ไม่รวมทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือจำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการสอน 12 ชั่วโมง และได้ผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างได้ 2) แบบทดสอบ

วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ด้านการแปลความ การตีความ และการขยายความ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าเฉลี่ยความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.26-0.83 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ปฐมนิเทศนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และแนะนำการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ 2) ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำการทดสอบก่อนเรียนในห้องเรียนปกติ ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียน (Pretest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบแล้ว 3) ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือระหว่างการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการเรียนผ่านระบบ Google Meet และ Zoom เป็นจำนวน

ทั้งสิ้น 4 แผนใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนเป็นเวลา 12 คาบ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนแนะนำรวมทั้งฝึกฝนการใช้กลวิธีการอ่านโดยตรง ซึ่งกลวิธีการอ่านที่จะทำการฝึกในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย การเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนจากประสบการณ์ การคาดเดาการอ่านบทอ่านล่วงหน้า การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท การสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง การตั้งคำถามจากบทอ่าน และการทบทวนสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนได้รู้จักกลวิธีที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน โดยมีลำดับการสอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ผู้สอนตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับวิธีการอ่านเพื่อให้รู้ถึงพื้นฐานของผู้เรียน ขั้นที่ 2 ผู้สอนอธิบายวิธีการอ่านโดยใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจ ขั้นที่ 3 ผู้สอนสาธิตการใช้วิธีการอ่านแบบต่างๆ ขั้นที่ 4 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการใช้วิธีการอ่าน โดยมีผู้สอนเป็นโค้ชให้คำแนะนำช่วยเหลือ ขั้นที่ 5 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนสิ่งที่เรียนมาระดมความคิดเห็นร่วมกัน

2. ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ละครความสามารถ กลุ่มละ 5 คน ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จากนั้นสมาชิกในกลุ่มจะตกลงแบ่งหน้าที่กันตามความเหมาะสม หลังจากแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มแล้ว ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับเอกสารอธิบายบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในหน้าที่ของตนให้เกิดความรับ

ผิดชอบนั้นๆ

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ดังขั้นตอนต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการอ่าน 1) การระดมความคิดผู้เรียนจะสำรวจบทอ่านก่อน โดยดูจากชื่อเรื่องหรือรูปภาพประกอบ เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมประสบการณ์เดิมของผู้เรียนกับเนื้อหาที่กำลังจะอ่าน มีครูเป็นผู้สร้างบริบท โดยการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนดึงความรู้เดิมออกมา 2) การคาดเดาล่วงหน้า ผู้เรียนจะใช้ความรู้เดิมในการทำนายหรือคาดเดาเรื่องราวที่จะได้อ่านว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร มีวิธีการดำเนินเรื่องอย่างไร ผู้สอนเป็นเพียงผู้สนับสนุนช่วยเหลือและเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองที่หลากหลายร่วมกัน ขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน ดังนี้ 1) การทำความเข้าใจกับเนื้อหาและคำศัพท์ยาก ผู้เรียนจะอ่านบทอ่านคร่าวๆ และจดบันทึกส่วนที่ไม่เข้าใจไว้ จากนั้นจะนำมาอภิปรายกันในกลุ่มเพื่อหาความหมายของคำหรือข้อความนั้นๆ หากยังไม่ได้ข้อสรุปที่แน่ชัดอาจขอคำปรึกษากับกลุ่มใกล้เคียงหรือครูผู้สอน 2) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้เรียนจะอ่านบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาใจความสำคัญของบทอ่าน โดยเขียนด้วยภาษาของตนเองและนำมาอภิปรายในกลุ่ม เพื่อหาใจความสำคัญที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม และขั้นที่ 3 ขั้นหลังการอ่าน ดังนี้ 1) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนจะตั้งคำถามที่สามารถตรวจสอบความเข้าใจในหลายระดับจากเรื่องที่อ่าน เพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ รวมทั้งฝึกให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และตอบคำถามเหล่า

นั้นด้วย อาจจะมีการแลกคำถามระหว่างกลุ่มหรือผู้สอนอาจสุ่มคำถามของบางกลุ่มมาถามผู้เรียนทั้งห้อง เป็นต้น 2) การทบทวนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ผู้เรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มต้นทั้งคำศัพท์ ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน หรือความรู้จากบทอ่าน โดยผู้เรียนจะเขียนสรุปในรูปแบบต่างๆ เช่น ผังความสัมพันธ์ หรือความเรียง ขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในสามขั้นตอนของการอ่านที่ได้กล่าวมานั้น ผู้เรียนจะทำการบันทึกข้อมูลจากการทำกิจกรรมลงไปในตารางบันทึกบทเรียน ซึ่งเป็นตารางที่ Klingner พัฒนามาจากตารางบันทึกแบบเค ดับบลิว แอล (KWL Charts) ตารางนี้จะช่วยให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ด้วยตารางดังกล่าวแบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือช่องที่ 1 ใช้บันทึกความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน ช่องที่ 2 ใช้บันทึกคำคาดเดาหรือคำทำนายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ช่องที่ 3 ใช้บันทึกข้อความหรือคำศัพท์ยาก รวมทั้งความหมายที่ได้จากข้อสรุปของกลุ่ม ช่องที่ 4 ใช้บันทึกการสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน ช่องที่ 5 ใช้บันทึกคำถามและคำตอบที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ช่องที่ 6 ใช้บันทึกสาระสำคัญที่ได้เรียน

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำการทดสอบหลังเรียนในห้องเรียนปกติด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบแล้ว เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ทางการเรียนก่อนเรียน

ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และควรปรับปรุง

ผู้วิจัยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนด้านการแปลความ ด้านการตีความ และด้านการขยายความของนักศึกษา ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำแนกเป็นด้านการแปลความ ตีความ และขยายความของนักศึกษา

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านการแปลความ (14 ข้อ)	12.06	1.06
2. ด้านการตีความ (10 ข้อ)	8.11	0.90
3. ด้านการขยายความ (6 ข้อ)	4.80	0.58

จากตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ด้านการแปลความ ตีความ และด้านการขยายความของนักศึกษา พบว่า ด้านการแปลความ

มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 12.06 รองลงมาคือ ด้านการตีความ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.11 และด้านการขยายความ มีค่าเฉลี่ย 4.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	35	12.03	2.93	53.99*	0.00
หลังเรียน		24.97	1.67		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Reading)

รายการประเมิน		$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	การแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูผู้สอน	4.67	0.58	ดีมาก
2	การระดมความคิดเห็นของกลุ่มช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น	4.57	0.58	ดีมาก
3	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มช่วยทำความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น	4.71	0.58	ดีมาก
4	ในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกันผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วม	4.63	0.51	ดีมาก
5	ในระหว่างกิจกรรมมีการสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการหาคำตอบ	4.60	1.73	ดีมาก
6	กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้เป็นอย่างดี	4.57	0.58	ดีมาก
7	เนื้อหาของบทอ่านมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การอ่าน	4.51	0.58	ดีมาก
8	ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา	4.71	0.58	ดีมาก
9	เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.57	0.58	ดีมาก
10	แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	4.71	0.58	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		4.63	0.69	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ

4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก พบว่า รายการอยู่ในระดับดีมาก ทุกรายการประเมิน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย

สูงสุดสามอันแรก ดังนี้ โดยอยู่ในระดับดีมาก มี 6 รายการค่าเฉลี่ย คือ ($\bar{x} = 4.71$) ดังนั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มช่วยทำความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหาและแบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และรองลงมาอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{x} = 4.67$) และการแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูผู้สอน และอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย คือ ($\bar{x} = 4.63$) ในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ผู้เรียนได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นร่วมด้วย

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน ($\bar{x} = 24.97$, S.D. = 1.67) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x} = 12.03$, S.D. = 2.93) เป็นตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินา เตโซ และคณะ (2553) พบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ที่ส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภัก อภัยจิตต์ (2550) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธี

การอ่านแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ Schundler (1992) ที่พบว่า ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบแบบร่วมมือ CIRC มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มการสอนปกติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ อาศัยราช (2557) ที่พบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมเสริมแบบเน้นภาระงานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจมาจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำเอาหลักการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ งานวิจัยของ McAlpine (2000) พบว่า การนำการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้ามามีใช้ร่วมกับวิธีการร่วมมือกัน พบว่า การเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการได้เรียนรู้ข้อมูลจากผู้เรียนอื่นๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของวรภรณ์ พรหมอินทร์ (2561) พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน และวิธีการอ่านแบบร่วมมือมุ่งเน้นให้นักเรียนใช้กลวิธีการอ่าน คือ การระดมความคิดเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่าน การคาดเดาบทอ่านล่วงหน้า การคาดเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท การสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง

การตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน การทบทวน และสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ได้แก่ ขั้นตอนการอ่าน นักเรียนจะทำการระลึกถึงความรู้และประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน รวมทั้งใช้ความรู้เดิมนั้นในการคาดเดาบทอ่านล่วงหน้า การตั้งโครงสร้างความรู้เดิมมาใช้ในการอ่านนี้ ทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับบทอ่าน และสามารถนำโครงสร้างความรู้เดิมมาใช้ในการตีความบทอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีขั้นตอนที่ชัดเจน ที่สามารถช่วยนักเรียนในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของวิลสัน และลูอิส (Wilson & Lewis, 1991) พบว่า ผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนแตกต่างกันในกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกลุ่มที่ไม่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 35 คน พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.69) ข้อที่มากที่สุดลำดับแรก คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มช่วยทำความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นสอดคล้องกับวัชรพร สุทธิกรมกล (2559) พบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน สอดคล้องกับปราณี แพร่อัตน์ และมาเรียม นิลพันธ์ (2553, หน้า 111-

119) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนชอบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพราะกับผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานด้วยกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดี และ McAlpine (2000, pp. 66-80) พบว่า การเรียนรู้ร่วมกันผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการได้เรียนรู้ข้อมูลจากผู้เรียนอื่นๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ที่มีขั้นตอนกระบวนการที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในการอ่านภาษาอังกฤษ ด้านการแปลความ ด้านการตีความ และด้านการขยายความ ตลอดจนการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย จากการที่ผู้เรียนได้ผ่านการปฏิสัมพันธ์จากการทำงานกลุ่ม มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างกัน มีการเสนอมุมมองที่แตกต่างผ่านประสบการณ์ของผู้เรียนเองเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ จนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในการอ่านภาษาอังกฤษ ดังนั้น ผู้วิจัยพบว่า การเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ ช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการด้านการแปลความ ด้านการตีความ ด้านการขยายความของผู้เรียนได้อย่างมีลำดับขั้นและนำไปสู่การสร้างความรู้ด้วยตนเองและระหว่างกลุ่ม อย่างไรก็ตามในด้านของการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนในส่วนอื่นๆ เช่น การฟัง การพูด การเขียน ภาษาอังกฤษได้ ถึงอย่างไรก็ดีการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถบูรณาการด้านการเรียนการสอนกับศาสตร์อื่นๆ ได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ สามารถแก้ปัญหาการอ่านของผู้เรียนได้ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนควรนำวิธีการอ่านแบบร่วมมือไปใช้ในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียน

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมที่สอดคล้องกับสภาพบริบทการเรียนรู้ในปัจจุบัน

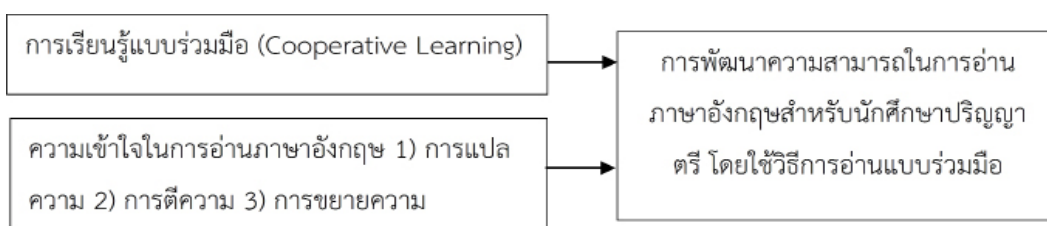
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำหลักการเรียนแบบร่วมมือไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในทักษะภาษาอังกฤษแบบอื่นๆ เช่น การสื่อสารภาษาอังกฤษ การเขียน การพูด ภาษาอังกฤษ รวมทั้งในรายวิชาอื่นๆ

เพื่อช่วยในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบทรายวิชา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการอ่านแบบร่วมมือ สามารถแก้ปัญหาการอ่านของผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการร่วมมือเกิดการสร้างความรู้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากมุมมองที่แตกต่างทำให้ผู้เรียนสามารถเกิด ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วย การแปลความ การตีความ และการขยายความ ดังนั้น ผู้สอนสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษและยังประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆ องค์ความรู้ที่ได้รับสามารถสรุปตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ชุติมา เตโซ และคณะ. (2553). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC ที่ส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เรื่อง *Life at home* กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทัศนีย์ จันตียะ และวิสาข์ จิตวิตร. (2561). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่เน้นภาระงานและแนวทางการเรียนรู้ภาษา เพื่อความรู้ความเข้าใจทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเชิงวิชาการและกลยุทธ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1), 160-173.
- ปราณี แพรอตร์ และมาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง การวัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD โดยประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการละเล่นของเด็กไทย. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 2(1), 111-119.
- ปาณินา วงศ์เลขา. (2553). พัฒนาภาษาอังกฤษ เตรียมเด็กไทยสู่เวทีโลก. เข้าถึงได้จาก <http://social.obec.go.th/node/89>
- วรพร พรหมอินทร์. (2561). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ *Collaborative strategic reading*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรพร สุทธิกรมล. (2559). ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรม. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุพรรณิ อาศัยราช. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้กิจกรรมเสริมแบบเน้นภาระงาน. (รายงานการวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สุภาภัก อภัยจิตต์. (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2545). ผลของการใช้สื่อบนเครือข่ายร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ วิชา 212501 เทคโนโลยีการสอนของนักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Klingner, J. & Vaughn, S. (1999). Promoting reading comprehension, content learning, and English acquisition through collaborative strategic reading (CSR). *The reading teacher*, 52(7), 738-747.

- Kreishan, R. A. & Saidat, A. M. (2011). The effect of the religious and cultural schemata on Jordanian students, comprehension of English texts. *International Journal of Academic Research*, 3(4), 338-347.
- McAlpine, I. (2000). Collaborative Learning Online. *Distance Education*, 21(1), 66-80.
- Schundler, E. T. (1992). *The Effect of Cooperative Learning on Comprehension: An Analysis of the Effect of a Modified CIRC Instructional Approach and Cooperative Learning Partnerships on Reading Comprehension*. New Jersey, NJ: Kean College.
- Wilson & Lewis, S. R. (1991). *The effect cooperative learning on reading comprehension*. Retrieved from https://aquila.usm.edu/theses_dissertations/2985/

